

01 Základní identifikace veřejné zakázky

- 01.1 Název: Úklid stanic metra
- 01.2 Režim: Nadlimitní dle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZZVZ“)
- 01.3 Druh řízení: Otevřené řízení dle § 56 a násl. ZZVZ

02 Identifikační údaje dodavatele

- 02.1 Název: V-TRADE, s.r.o.
- 02.2 Sídlo: Francouzská 30, 602 00 Brno
- 02.3 IČO: 25564188
- 02.4 DIČ: CZ25564188
- 02.5 Zastoupen: Ing. Marcelem Vítkem, prokuristou

03 Vhodnost procesů

Níže uvedené tabulky shrnují vhodnost aplikace jednotlivých procesů odstraňování graffiti v závislosti na různých podkladech.

Povinné metody

	Mechanické odstraňování	Chemické odstraňování	Tryskání / Pískování	Vysokotlaké čištění
	Vhodnost / Časová náročnost	Vhodnost / Časová náročnost	Vhodnost / Časová náročnost	Vhodnost / Časová náročnost
Kamenný obklad	Částečně / 20–40 min/m ²	Ano / 30–60 min/m ²	Částečně / 25– 45 min/m ²	Částečně / 15– 30 min/m ²
žula (leštěná, polo-leštěná, hrubá)	Částečně / 20–40 min/m ²	Ano / 30–60 min/m ²	Částečně / 25– 45 min/m ²	Částečně / 15– 30 min/m ²
mramor (leštěný, polo-leštěný)	Částečně / 20–40 min/m ²	Ano / 30–60 min/m ²	Částečně / 25– 45 min/m ²	Částečně / 15– 30 min/m ²
Pískovec	Ne až Částečně / individuálně	Ano / 45–90 min/m ²	Ano / 30–60 min/m ²	Částečně / 25– 45 min/m ²
Opuka	Ne až Částečně / individuálně	Ano / 45–90 min/m ²	Ano / 30–60 min/m ²	Částečně / 25– 45 min/m ²

travertin (leštěný, polo-leštěný, hrubý)	Částečně / 20–40 min/m ²	Ano / 30–60 min/m ²	Částečně / 25– 45 min/m ²	Částečně / 15– 30 min/m ²
Keramický obklad	Ano / 15–30 min/m ²	Ano / 25–45 min/m ²	Ne až Částečně / individuálně	Ano / 10–25 min/m ²
matný	Ano / 15–30 min/m ²	Ano / 25–45 min/m ²	Ne až Částečně / individuálně	Ano / 10–25 min/m ²
glazovaný.	Ano / 15–30 min/m ²	Ano / 25–45 min/m ²	Ne až Částečně / individuálně	Ano / 10–25 min/m ²
Sklo a umělé průsvitné materiály	Ano / 10–20 min/m ²	Částečně / 20– 30 min/m ²	Ne	Ano / 10–15 min/m ²
Opaxit	Ano / 10–20 min/m ²	Částečně / 20– 30 min/m ²	Ne	Ano / 10–15 min/m ²
sklo (průsvitné, mléčné, podbarvené, foliované)	Ano / 10–20 min/m ²	Částečně / 20– 30 min/m ²	Ne	Ano / 10–15 min/m ²
polykarbonáty a plexiskla (průsvitné, mléčné, podbarvené, foliované)	Ano / 15–25 min/m ²	Částečně / 20– 30 min/m ²	Ne]	Částečně / 15– 25 min/m ²
Kov	Ano / 15–30 min/m ²	Ano / 20–40 min/m ²	Částečně / 20– 35 min/m ²	Ano / 10–25 min/m ²
nerez (leštěný a matný)	Ano / 15–30 min/m ²	Ano / 20–40 min/m ²	Částečně / 20– 35 min/m ²	Ano / 10–25 min/m ²
mosaz (leštěná a matná)	Ano / 15–30 min/m ²	Ano / 20–40 min/m ²	Částečně / 20– 35 min/m ²	Ano / 10–25 min/m ²
hliník (leštěný a matný).	Ano / 15–30 min/m ²	Ano / 20–40 min/m ²	Částečně / 20– 35 min/m ²	Ano / 10–25 min/m ²
Kov smaltovaný (matný a lesklý povrch)	Částečně / 20– 35 min/m	Ano / 25–45 min/m ²	Ne až Částečně / individuálně	Částečně / 15– 30 min/m ²
Kov lakovaný (matný a lesklý povrch)	Částečně / 20– 35 min/m	Ano / 25–45 min/m ²	Ne až Částečně / individuálně	Částečně / 15– 30 min/m ²
Kov jinak pokovený	Částečně / 20– 35 min/m	Ano / 25–45 min/m ²	Ne až Částečně / individuálně	Částečně / 15– 30 min/m ²
Kov foliovaný	Částečně / 20– 35 min/m	Ano / 25–45 min/m ²	Ne až Částečně / individuálně	Částečně / 15– 30 min/m ²
Desky vláknité, třískové a další	Ne až Částečně / individuálně	Částečně / 40– 70 min/m ²	Ne	Ne až Částečně / individuálně
Cementové (cetrís apod.)	Ne až Částečně / individuálně	Částečně / 40– 70 min/m ²	Ne	Ne až Částečně / individuálně
Dřevěné (povrch surový, foliovaný, lamino, lakovaný, HOBRA, OSB apod.)	Ne až Částečně / individuálně	Částečně / 40– 70 min/m ²	Ne	Ne až Částečně / individuálně
Sádrové (SDK apod.)	Ne až Částečně / individuálně	Částečně / 40– 70 min/m ²	Ne	Ne až Částečně / individuálně

Beton	Částečně / 20–40 min/m ²	Ano / 30–60 min/m ²	Částečně / 25– 45 min/m ²	Částečně / 15– 30 min/m ²
Umělohmotné obklady	Ano / 15–25 min/m ²	Částečně / 20– 30 min/m ²	Ne	Částečně / 15– 25 min/m ²
Sádrové obklady	Ne až Částečně / individuálně	Částečně / 40– 70 min/m ²	Ne	Ne až Částečně / individuálně
Omítky	Ne až Částečně / individuálně	Ano / 45–90 min/m ²	Ano / 30–60 min/m ²	Částečně / 25– 45 min/m ²

Uvedené časové náročnosti jsou orientační a mohou se lišit v závislosti na rozsahu znečištění, typu graffiti a provozních podmínkách stanice.

Metody nabízené účastníkem¹

Laserové odstraňování graffiti

Princip technologie

Laserové odstraňování graffiti je bezkontaktní fyzikální metoda čištění povrchů, při níž dochází k selektivnímu odstranění nežádoucích vrstev (graffiti, nátěry, pigmenty) působením řízených pulzů laserového záření.

Princip spočívá v rozdílné absorpci energie:

- vrstva graffiti absorbuje energii laseru a je termicky rozložena a odpařena,
- podkladový materiál (kámen, keramika, kov) energii v daném spektru neabsorbuje, a zůstává zachován.

Nedochází k mechanickému namáhání ani chemickému narušení podkladu.

Technologické provedení

Laserové čištění je prováděno pomocí:

- pulzních laserových jednotek,
- s nastavitelným výkonem, frekvencí a délkou pulzu,
- s možností přesného lokálního zaměření ošetřované plochy.

Parametry laseru jsou individuálně nastavovány podle:

- typu podkladového materiálu,
- druhu pigmentu,
- tloušťky a stáří graffiti.

Před vlastním zásahem je vždy provedeno lokální ověření účinnosti a bezpečnosti na nenápadném místě.

Oblasti použití

Laserové odstraňování je určeno zejména pro povrchy, u nichž je kladen zvýšený požadavek na:

- zachování původní struktury povrchu,
- minimalizaci zásahu do materiálu,
- vysokou pohledovou kvalitu.

Typické oblasti použití:

- přírodní a umělý kámen,
- keramické a skleněné obklady,
- kovové prvky a nerezové povrchy,
- architektonicky exponované části stanic,
- povrchy s aplikovanou ochrannou vrstvou.

Provozní charakteristiky

---

¹ Jako samostatné metody zadavatel nevyhodnotí postupy založené na totožných principech, ani pokud vykazují dílčí odlišnosti.

Např. mechanické odstraňování (broušení) zadavatel považuje za totožnou metodu bez ohledu na typ využitých brusek z hlediska jejich konstrukce či pohonu.

Např. chemické čištění zadavatel považuje za totožnou metodu bez ohledu na to, zda je využívána i voda, či nikoliv.

Např. tryskání / pískování zadavatel bez považuje za totožnou metodu bez ohledu na použité abrazivo (písek, sklo, kámen, kov, soda...)

Z hlediska provozu a prostředí stanic metra má metoda následující vlastnosti:

- nulová prašnost,
- bez použití chemických látek,
- bez vzniku kapalného odpadu,
- minimální hluková zátěž,
- možnost přesného lokálního zásahu bez rozšíření zásahu do okolí.

Metoda je proto vhodná i pro zásahy v provozovaných částech stanic, zejména při nočních pracích nebo krátkodobých výlukách.

Omezení metody

Laserové odstraňování není určeno pro:

- plošné zásahy na velkých souvislých plochách,
- silně porézní betonové povrchy,
- případy, kdy je technologicky vhodnější použít mechanickou nebo vysokotlakou metodu.

Metoda je využívána cíleně, jako doplněk základních technologických postupů.

Zařazení do technologického standardu

Laserové odstraňování graffiti je zařazeno jako **specializovaný technologický postup**, který doplňuje základní portfolio metod a umožňuje řešit specifické případy, u nichž standardní metody neposkytují optimální výsledek z hlediska ochrany povrchu.

	Odstraňování graffiti laserem
	Vhodnost / Časová náročnost
Kamenný obklad	Ano / 60-120 min/m ²
žula (leštěná, polo-leštěná, hrubá)	Ano / 60-120 min/m ²
mramor (leštěný, polo-leštěný)	Ano / 60-120 min/m ²
pískovec	Ano / 120-180 min/m ²
opuka	Ano / 120-180 min/m ²
travertin (leštěný, polo-leštěný, hrubý)	Ano / 120-180 min/m ²
Keramický obklad	Ano / 60-120 min/m ²
matný	Ano / 60-120 min/m ²
glazovaný.	Ano / 60-120 min/m ²
Sklo a umělé průsvitné materiály	Ne
opaxit	Ne
sklo (průsvitné, mléčné, podbarvené, foliované)	Ne
polykarbonáty a plexiskla (průsvitné, mléčné, podbarvené, foliované)	Ne
Kov	Ano / 30-60 min/m ²
nerez (leštěný a matný)	Ano / 30-60 min/m ²

mosaz (leštěná a matná)	Ano / 30-60 min/m ²
hliník (leštěný a matný).	Ano / 30-60 min/m ²
Kov smaltovaný (matný a lesklý povrch)	Ne
Kov lakovaný (matný a lesklý povrch)	Ne
Kov jinak pokovený	Záleží na materiálu pokovení /30-60 min/m ²
Kov foliovaný	Ne
Desky vláknité, třískové a další	Ne
Cementové (cetris apod.)	Ne
Dřevěné (povrch surový, foliovaný, lamino, lakovaný, HOBRA, OSB apod.)	Ne
Sádrové (SDK apod.)	Ne
Beton	Částečně / 30-60 min/m ²
Umělohmotné obklady	Ne
Sádrové obklady	Ne
Omítky	Ne

Uvedené časové náročnosti jsou orientační a mohou se lišit v závislosti na rozsahu znečištění, typu graffiti a provozních podmínkách stanice.

Fotodokumentace výsledků postupu

04 Odstraňování suchým ledem

Princip technologie

Odstraňování graffiti metodou suchého ledu je bezkontaktní, neabrazivní fyzikální metoda čištění povrchů, při níž dochází k odstranění nežádoucích vrstev nátěrů a pigmentů pomocí tryskání pelet pevného oxidu uhličitého (CO₂).

Princip metody je založen na kombinaci tří fyzikálních účinků:

- tepelný šok – extrémně nízká teplota pelet (cca -78 °C) způsobuje prudké smrštění a narušení soudržnosti vrstvy graffiti,
- mechanický účinek – kinetická energie pelet narušuje přilnavost barvy k podkladu,
- sublimace CO₂ – okamžitý přechod suchého ledu z pevného do plynného skupenství vytváří mikroexpanzní efekt, který odděluje nátěr od povrchu.

Podkladový materiál není abrazivně obrušován a nedochází k jeho chemickému narušení.

Technologické provedení

Čištění metodou suchého ledu je prováděno pomocí:

- aplikačních jednotek na suchý led,
- s regulovatelným tlakem stlačeného vzduchu,
- s dávkováním velikosti a množství pelet,
- s možností lokálního a směrovaného zásahu.

Parametry aplikace jsou nastavovány individuálně podle:

- druhu podkladového materiálu,
- typu a stáří graffiti,
- míry znečištění a savosti povrchu.

Před vlastním zásahem je doporučeno provést zkušební aplikaci na méně viditelném místě, zejména u citlivých nebo historicky hodnotných povrchů.

Oblasti použití

Metoda suchého ledu je určena zejména pro povrchy, u nichž je kladen důraz na:

- omezení mechanického poškození,
- ekologický způsob odstranění graffiti,
- suchý proces bez použití vody a chemie.

Typické oblasti použití:

- betonové a železobetonové konstrukce,
- cihlové zdivo,
- přírodní kámen,
- kovové a ocelové prvky,
- průmyslové a technické povrchy,
- městský mobiliář a infrastrukturní objekty.

Provozní charakteristiky

Z hlediska provozu a zásahů v městském a dopravním prostředí má metoda následující vlastnosti:

- bez použití chemických látek,
- suchý proces bez vzniku kalů a odpadních vod,
- minimální sekundární odpad (odstraněná barva),
- nízká prašnost ve srovnání s abrazivními metodami,
- možnost lokálního zásahu bez nutnosti následných úprav povrchu.

Metoda je vhodná i pro zásahy v provozovaných objektech, kde je žádoucí minimalizovat technologické odstávky.

Omezení metody

Odstraňování graffiti metodou suchého ledu není vhodné pro:

- velmi savé a měkké materiály s nízkou soudržností,
- silně porézní povrchy bez předchozího ověření účinnosti,
- případy vyžadující nízké provozní náklady a vysokou plošnou efektivitu.

Metoda je spojena s vyššími pořizovacími a provozními náklady a vyžaduje specializované vybavení a odbornou obsluhu.

Zařazení do technologického standardu

Odstraňování graffiti metodou suchého ledu je zařazeno jako doplňkový technologický postup, který rozšiřuje základní portfolio metod o ekologickou a šetrnou alternativu.

Metoda je využívána především v případech, kdy je prioritou ochrana povrchu, minimalizace vedlejších dopadů či eliminace chemických a mokřých procesů.

	Odstraňování graffiti laserem
	Vhodnost / Časová náročnost
Kamenný obklad	Ano / 60-120 min/m ²
žula (leštěná, polo-leštěná, hrubá)	Ano / 60-120 min/m ²
mramor (leštěný, polo-leštěný)	Ano / 60-120 min/m ²
pískovec	Ano / 120-180 min/m ²
opuka	Ano / 120-180 min/m ²
travertin (leštěný, polo-leštěný, hrubý)	Ano / 120-180 min/m ²
Keramický obklad	Ano / 60-120 min/m ²
matný	Ano / 60-120 min/m ²
glazovaný.	Ano / 60-120 min/m ²
Sklo a umělé průsvitné materiály	Ano / 60-120 min/m ²
opaxit	Ano / 60-120 min/m ²
sklo (průsvitné, mléčné, podbarvené, foliované)	Ano / 60-120 min/m ²
polykarbonáty a plexiskla (průsvitné, mléčné, podbarvené, foliované)	Ano / 60-120 min/m ²
Kov	Ano / 25–45 min/m ²
nerez (leštěný a matný)	Ano / 25–45 min/m ²
mosaz (leštěná a matná)	Ano / 25–45 min/m ²
hliník (leštěný a matný).	Ano / 25–45 min/m ²
Kov smaltovaný (matný a lesklý povrch)	Ano / 25–45 min/m ²
Kov lakovaný (matný a lesklý povrch)	Ano / 25–45 min/m ²

Kov jinak pokovený	Záleží na materiálu pokovení / 25–45 min/m ²
Kov foliovaný	Ano / 25–45 min/m ²
Desky vláknité, třískové a další	Ano / 25–45 min/m ²
Cementové (cetris apod.)	Ano / 25–45 min/m ²
Dřevěné (povrch surový, foliovaný, lamino, lakovaný, HOBRA, OSB apod.)	Ano / 25–45 min/m ²
Sádrové (SDK apod.)	Ano / 25–45 min/m ²
Beton	Částečně / 25–45 min/m ²
Umělohmotné obklady	Ano / 25–45 min/m ²
Sádrové obklady	Ano / 25–45 min/m ²
Omítky	Ano / 25–45 min/m ²

Uvedené časové náročnosti jsou orientační a mohou se lišit v závislosti na rozsahu znečištění, typu graffiti a provozních podmínkách stanice.

Fotodokumentace výsledků postupu

05 Odstraňování pomocí dronu

Princip technologie

Odstraňování graffiti pomocí dronů je technologický postup, který využívá bezpilotní letecké prostředky (UAV) jako nosič čistících nástrojů nebo aplikačních systémů.

Princip spočívá v provedení cíleného zásahu na obtížně přístupných nebo výškově exponovaných místech bez nutnosti stavby lešení, použití plošin nebo zásahu pracovníků ve výškách.

Dron s integrovaným aplikačním nebo čistícím modulem umožňuje:

- přesné lokální ošetření postiženého místa,
- minimalizaci zásahu do okolí,
- zvýšení bezpečnosti práce.

Samotná technologie odstranění graffiti (chemická, tlaková, mechanická) je realizována prostřednictvím zařízení neseného dronem.

Technologické provedení

Systém odstraňování graffiti pomocí dronů se skládá z:

- bezpilotního leteckého prostředku s vysokou stabilitou letu,
- kamerového a navigačního systému pro přesné zaměření,
- aplikační nebo čistící jednotky (např. nízkotlaký postřik, mikrotryskání, oplach),
- pozemní řídicí stanice.

Zásah je prováděn:

- dálkově řízeným letem dronu k místu graffiti,
- cílenou aplikací čistícího média nebo mechanického účinku,
- postupným odstraněním graffiti bez nutnosti přímého přístupu pracovníků.

Použitá metoda čištění je vždy volena s ohledem na typ podkladu a charakter znečištění.

Oblasti použití

Odstraňování graffiti pomocí dronů je určeno zejména pro:

- výškově exponované plochy,
- špatně přístupná nebo riziková místa,
- rozsáhlé objekty bez možnosti snadného přístupu.

Typické oblasti použití:

- mostní konstrukce a opěrné zdi,
- fasády výškových budov,
- tunelové portály a dopravní infrastruktura,
- průmyslové objekty, sila a technologické stavby,
- železniční a silniční stavby.

Provozní charakteristiky

Z hlediska provozu a organizace zásahů má metoda následující vlastnosti:

- eliminace práce ve výškách,
- zvýšená bezpečnost obsluhy,
- rychlé nasazení bez nutnosti přípravných stavebních prací,
- minimalizace omezení provozu v okolí objektu,
- možnost dokumentace stavu před a po zásahu pomocí kamerového systému.

Metoda je vhodná zejména pro krátkodobé zásahy a lokální odstranění graffiti na obtížně přístupných místech.

Omezení metody

Odstraňování graffiti pomocí dronů není vhodné pro:

- plošné zásahy na rozsáhlých souvislých plochách,
- případy vyžadující vysoký mechanický výkon či tlak,
- provoz v uzavřených nebo podzemních prostorech bez dostatečné navigace,
- lokality s omezením provozu bezpilotních prostředků.

Metoda je závislá na povětrnostních podmínkách a legislativních omezeních pro provoz dronů.

Zařazení do technologického standardu

Odstraňování graffiti pomocí dronů je zařazeno jako specializovaný technologický postup zaměřený na řešení zásahů v obtížně přístupných a rizikových lokalitách.

Metoda doplňuje standardní čisticí technologie a slouží primárně jako prostředek pro zvýšení bezpečnosti, rychlosti a efektivity zásahu, nikoliv jako náhrada základních metod odstraňování graffiti.

Fotodokumentace výsledků postupu

06 Mechanické odstraňování

Popis postupu

Graffiti je odstraňováno mechanicky pomocí ručních nástrojů, speciálních čisticích padů a jemných abrazivních pomůcek. Postup je volen s ohledem na typ podkladového materiálu tak, aby nedošlo k jeho poškození, změně struktury nebo estetického vzhledu. Po odstranění graffiti je povrch dočištěn a vizuálně zkontrolován.

Mechanické odstraňování graffiti je základní a výchozí metodou, která tvoří technologický i cenový základ systému odstraňování graffiti.

Metoda spočívá ve fyzickém odstranění pigmentu z povrchu kontrolovaným mechanickým působením.

Používané nástroje

- abrazivní pady různých hrubostí,
- brusné houby,
- nylonové a kombinované kartáče,
- nízkootáčkové ruční mechanické nástroje (lokálně).

Typické použití

- keramické a kamenné obklady,
- hladké betonové povrchy,
- kovové a lakované prvky (lokálně).

Technologický postup

- Lokální test účinnosti
- Volba nejjemnější funkční hrubosti
- Postupné mechanické odstranění graffiti
- Průběžná vizuální kontrola
- Jemné dočištění povrchu

Výhody a omezení

Výhody: vysoká kontrola, žádné chemické zatížení, vhodné pro interiéry.

Omezení: nižší účinnost u hluboce vsáknutých pigmentů.

Fotodokumentace výsledků postupu

07 Chemické odstraňování

Popis postupu

Na znečištěný povrch je aplikován vhodný chemický přípravek určený k odstraňování graffiti. Doba působení je přizpůsobena druhu podkladu a typu nátěru. Po uvolnění graffiti je povrch očištěn oplachem vodou nebo mechanickým setřením a v případě potřeby neutralizován. Následuje kontrola výsledku.

Charakteristika

Chemická metoda je založena na rozpuštění nebo uvolnění pigmentů pomocí specializovaných přípravků, které jsou následně mechanicky odstraněny.

Používané prostředky

- gelové a pastové odstraňovače graffiti,
- nízkoemisní a ekologicky šetrné přípravky,
- neutralizační a oplachové prostředky.

Typické použití

- strukturované a porézní povrchy,
- povrchy s antigraffiti nátěrem,
- starší a vícevrstvá graffiti.

Technologický postup

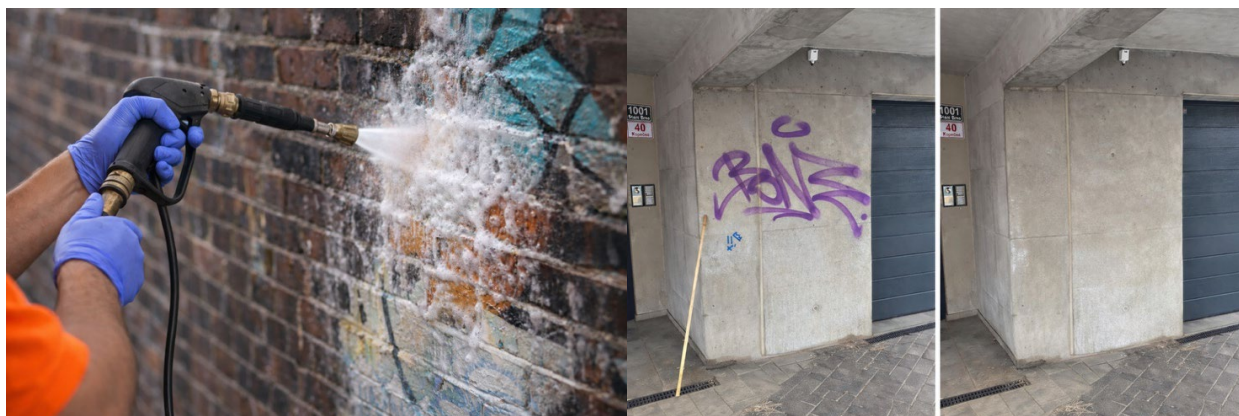
1. Posouzení chemické odolnosti povrchu,
2. Volba vhodného přípravku,
3. Aplikace a řízená doba působení,
4. Mechanická asistence,
5. Neutralizace a dočištění.

Výhody a omezení

Výhody: velmi vysoká účinnost, šetrnost k povrchu.

Omezení: nutnost zvýšených bezpečnostních opatření.

Fotodokumentace výsledků postupu

08 Tryskání / Pískování

Popis postupu

Používá se šetrné nízkotlaké tryskání s regulací tlaku a volbou jemného abraziva. Metoda je aplikována pouze na povrchy, u kterých nehrozí poškození struktury materiálu. Cílem je odstranění graffiti při zachování původního vzhledu podkladu.

Charakteristika

Tryskání je nejintenzivnější mechanická metoda, používaná pouze v odůvodněných případech.

Používaná technologie

- nízkotlaké tryskací jednotky,
- jemná abraziva,
- odsávací systémy.

Typické použití

- silně porézní beton,
- hluboce vsáknutá graffiti,
- konstrukční prvky bez pohledových nároků.

Technologický postup

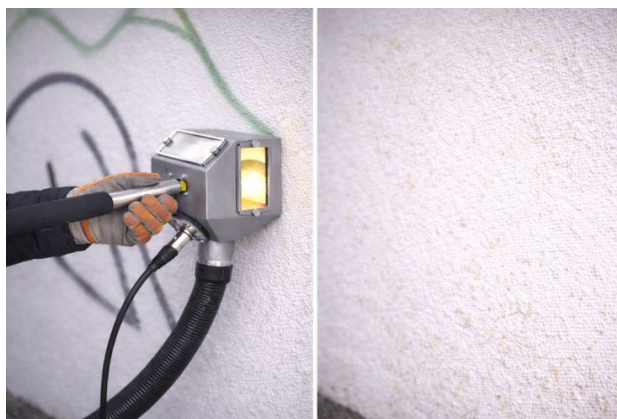
1. Schválení vhodnosti metody,
2. Zakrytí okolních ploch,
3. Tryskání s kontrolovaným tlakem,
4. Odsátí abraziva,
5. Kontrola struktury povrchu.

Výhody a omezení

Výhody: nejvyšší účinnost.

Omezení: riziko změny struktury povrchu, cílené použití.

Fotodokumentace výsledků postupu

09 Vysokotlaké čištění

Popis postupu

Vysokotlaké čištění je prováděno vodou pod regulovaným tlakem, případně v kombinaci s chemickým předčištěním. Nastavení tlaku a teploty vody je vždy přizpůsobeno typu materiálu tak, aby nedošlo k jeho poškození.

Charakteristika

Vysokotlaké čištění využívá mechanický účinek vodního paprsku k odstranění povrchově ulpělých pigmentů.

Používaná technologie

- vysokotlaké čističe s regulací tlaku,
- studená nebo teplá voda,
- ekologické detergenty dle potřeby.

Typické použití

- betonové a technické povrchy,
- větší souvislé plochy,
- graffiti povrchového charakteru.

Technologický postup

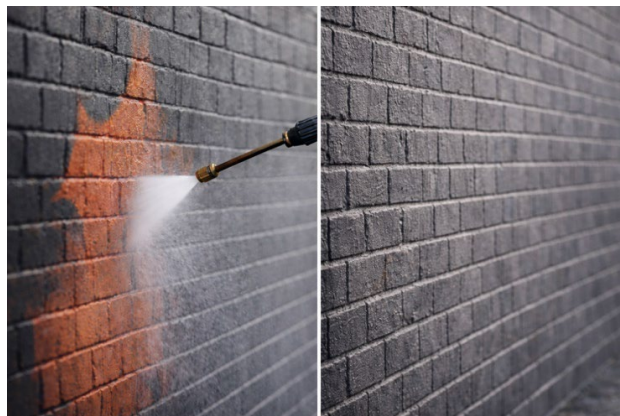
1. Zabezpečení okolí,
2. Nastavení tlaku a teploty,
3. Rovnoměrné čištění,
4. Odvod znečištěné vody,
5. Kontrola výsledku.

Výhody a omezení

Výhody: rychlost, efektivita na velkých plochách.

Omezení: omezené použití v interiérech.

Fotodokumentace výsledků postupu

10 Antigrffiti nátěr lesklý a matný

Popis postupu

Postup aplikace antigrffiti nátěrů

Před aplikací antigrffiti nátěru je povrch vždy:

- důkladně vyčištěn,
- zbaven zbytků graffiti, nečistot a mastnot,
- suchý a soudržný.

Nátěr je aplikován válečkem, štětcem nebo nástřikem dle charakteru povrchu a doporučení výrobce. Po aplikaci je dodržena technologická přestávka nutná k vytvrzení nátěru. Aplikace probíhá v souladu s bezpečnostními a provozními podmínkami stanice metra.

Charakteristika antigrffiti nátěrů

Antigrffiti nátěry slouží k ochraně povrchů proti nežádoucím nátěrům a značkám graffiti. Jejich aplikací se výrazně usnadňuje následné odstranění graffiti a zároveň se snižuje riziko poškození podkladového materiálu při opakovaném čištění. Antigrffiti nátěry vytvářejí ochrannou bariéru mezi podkladem a vrstvou graffiti.

Používány jsou lesklé i matné antigrffiti systémy, a to vždy s ohledem na:

- typ podkladového materiálu,
- jeho savost a strukturu,
- požadavky na zachování původního vzhledu povrchu,
- architektonický a provozní charakter stanice metra.

Antigrffiti nátěr – lesklý

Lesklé antigrffiti nátěry vytvářejí na povrchu hladkou, málo savou ochrannou vrstvu. Graffiti se na takovém povrchu nevsakuje do podkladu a lze jej následně odstranit výrazně rychleji a šetrněji, často pouze pomocí mechanického či vysokotlakého čištění nebo mírných čisticích prostředků.

Vhodnost použití: hladké a neporézní povrchy,

- keramické obklady (zejména glazované),
- sklo, opaxit, kovové povrchy,
- lakované a smaltované povrchy.

Výhody:

- velmi snadné a rychlé odstranění graffiti,
- minimální opotřebení povrchu při opakovaném čištění,
- vysoká účinnost ochrany.

Omezení:

- změna optického vzhledu povrchu (zvýšení lesku),
- nevhodné pro historické nebo výrazně dekorativní povrchy, kde je požadován matný vzhled.

Orientační čas aplikace:

cca 10–20 min/m² (bez technologické přestávky na vytvrzení).

Antigraffiti nátěr – matný

Matné antigraffiti nátěry jsou navrženy tak, aby zachovaly původní vzhled povrchu a nenarušily jeho estetický charakter. Ochranný účinek je založen na snížení savosti povrchu při zachování matného vzhledu. Graffiti je následně odstranitelné šetrnými metodami, zpravidla v kombinaci chemického a vysokotlakého čištění.

Vhodnost použití:

- minerální a porézní materiály (beton, omítky, kámen),
- architektonicky významné povrchy,
- místa s požadavkem na zachování původního vzhledu.

Výhody:

- zachování původního matného nebo přírodního vzhledu,
- snížení rizika trvalého znečištění povrchu,
- možnost opakované obnovy nátěru.

Omezení:

- náročnější následné odstranění graffiti oproti lesklým systémům,
- vyšší časová náročnost při čištění.

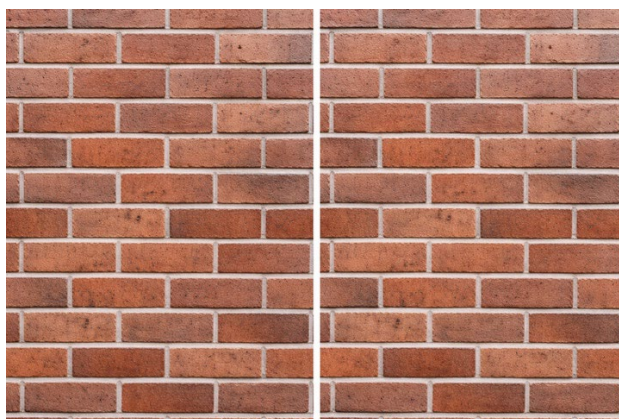
Orientační čas aplikace:

cca 15–30 min/m² (bez technologické přestávky na vytvrzení).

- **Shrnutí**

Antigraffiti nátěry představují preventivní ochranné opatření, které významně zvyšuje efektivitu následného odstraňování graffiti. Volba konkrétního typu nátěru (lesklý / matný) je vždy přizpůsobena konkrétnímu povrchu a provozním podmínkám dané lokality.

Fotodokumentace výsledků postupu

Vhodnost použití na jednotlivé povrchy

	Antigraffiti nátěr lesklý Vhodnost / Časová náročnost	Antigraffiti nátěr matný Vhodnost / Časová náročnost
Kamenný obklad	ANO / 15–25 min/m ²	ANO / 20–30 min/m ²
žula (leštěná, polo-leštěná, hrubá)	ANO / 15–25 min/m ²	ANO / 20–30 min/m ²
mramor (leštěný, polo-leštěný)	ANO / 15–25 min/m ²	ANO / 20–30 min/m ²
pískovec	NE	ANO / 25–40 min/m ²
opuka	NE	ANO / 25–40 min/m ²
travertin (leštěný, polo-leštěný, hrubý)	ANO / 15–25 min/m ²	ANO / 20–30 min/m ²
Keramický obklad	ANO / 15–25 min/m ²	ANO / 20–30 min/m ²
matný	ANO / 15–25 min/m ²	ANO / 20–30 min/m ²
glazovaný.	ANO / 15–25 min/m ²	NE
Sklo a umělé průsvitné materiály	ANO / 10–15 min/m ²	NE
opaxit	ANO / 10–15 min/m ²	NE
sklo (průsvitné, mléčné, podbarvené, foliované)	ANO / 10–15 min/m ²	NE
polykarbonáty a plexiskla (průsvitné, mléčné, podbarvené, foliované)	ANO / 10–15 min/m ²	NE
Kov	ANO / 10–20 min/m ²	ANO / 15–25 min/m ²
nerez (leštěný a matný)	ANO / 10–20 min/m ²	ANO / 15–25 min/m ²
mosaz (leštěná a matná)	ANO / 10–20 min/m ²	ANO / 15–25 min/m ²
hliník (leštěný a matný).	ANO / 10–20 min/m ²	ANO / 15–25 min/m ²
Kov smaltovaný (matný a lesklý povrch)	ANO / 10–20 min/m ²	ANO / 15–25 min/m ²
Kov lakovaný (matný a lesklý povrch)	ANO / 10–20 min/m ²	ANO / 15–25 min/m ²
Kov jinak pokovený	ANO / 10–20 min/m ²	ANO / 15–25 min/m ²
Kov foliovaný	ANO / 10–20 min/m ²	NE
Desky vláknité, třískové a další	NE	ANO / 25–40 min/m ²
Cementové (cetris apod.)	NE	ANO / 25–40 min/m ²

Dřevěné (povrch surový, foliovaný, lamino, lakovaný, HOBRA, OSB apod.)	NE	ANO / 25–40 min/m ²
Sádrové (SDK apod.)	NE	ANO / 25–40 min/m ²
Beton	NE	ANO / 25–40 min/m ²
Umělohmotné obklady	ANO / 15–25 min/m ²	NE
Sádrové obklady	NE	ANO / 25–40 min/m ²
Omítky	NE	ANO / 25–40 min/m ²

Uvedené časy představují orientační dobu vlastní aplikace antigrffiti nátěru na 1 m² a nezahrnují technologickou přestávku nutnou k jeho vytvrzení.

09 Ochrana povrchů ANTIGRAFFITI folií

Popis postupu

Charakteristika řešení

Antigraffiti fólie představují preventivní ochranný prvek určený k ochraně povrchů ve stanicích metra proti graffiti, mechanickému poškození a opotřebení. Fólie vytváří oddělující ochrannou vrstvu mezi podkladovým materiálem a vnějším znečištěním, přičemž samotný podklad zůstává neporušen.

Antigraffiti fólie mohou být provedeny:

- v transparentním provedení,
- v barevných odstínech dle požadavků zadavatele,
- s potiskem imitujícím přírodní nebo stavební materiály (např. kámen, beton, kov, keramiku).

Vhodnost použití

Použití antigraffiti folií je vhodné zejména:

- v exponovaných částech stanic metra (vestibuly, podchody, nástupiště),
- na hladkých a tvarově jednoduchých površích,
- v místech s opakovaným výskytem graffiti,
- tam, kde je požadováno zachování nebo sjednocení vizuálního vzhledu.

Typické podklady vhodné pro aplikaci:

- sklo a průsvitné materiály,
- kovové povrchy (nerez, hliník, lakované kovy),
- hladké keramické obklady,
- umělohmotné obklady.

Výhody antigraffiti folií

- okamžitá ochrana povrchu po aplikaci,
- velmi snadná údržba a možnost opakovaného čištění graffiti,
- možnost kompletní výměny fólie bez zásahu do podkladu,
- široká škála barevných odstínů a designů,
- ochrana i proti mechanickému poškození (škrábance, oděrky).

Omezení použití

- nevhodné pro výrazně členité, hrubé nebo porézní povrchy,
- omezená životnost fólie v závislosti na zatížení a prostředí,
- nutnost odborné aplikace pro zajištění dlouhodobé funkčnosti.

Postup aplikace antigraffiti fólie

Před aplikací fólie je povrch:

- důkladně vyčištěn a odmaštěn,
- suchý, hladký a soudržný.

Fólie je aplikována suchou nebo mokrou metodou dle typu materiálu a doporučení výrobce. Po aplikaci je provedena vizuální kontrola přilnavosti a celistvosti fólie.

Orientační časová náročnost aplikace

- **hladké povrchy:** cca **30–60 min/m²**
- **členitější plochy:** individuálně dle tvaru a přístupnosti

(bez technologické přestávky – ochrana je funkční ihned po aplikaci)

Vztah k ostatním metodám ochrany

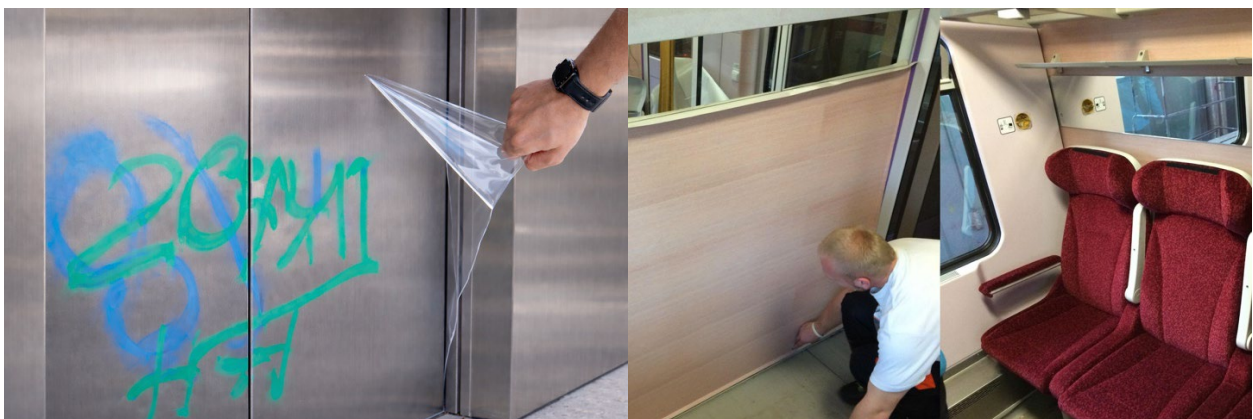
Antigraffiti fólie mohou být používány:

- samostatně jako preventivní ochrana,
- nebo v kombinaci s antigraffiti nátěry dle konkrétních provozních a estetických požadavků zadavatele.

Shrnutí přínosu pro provoz metra

Použití antigraffiti fólií představuje flexibilní a reverzibilní způsob ochrany povrchů ve stanicích metra. Řešení umožňuje rychlou obnovu vzhledu exponovaných ploch bez zásahu do konstrukcí a materiálů a přispívá ke snížení nákladů na opakované odstraňování graffiti.

Fotodokumentace výsledků postupu

10 Sacrifikační (obětované) antigraffiti systémy

Charakteristika metody

Sacrifikační antigraffiti systémy představují dočasnou ochrannou vrstvu aplikovanou na povrch, která slouží jako bariéra proti pronikání graffiti do podkladového materiálu. Při odstranění graffiti je ochranná vrstva spolu s nátěrem graffiti odstraněna a následně znovu obnovena.

Vhodnost použití

Metoda je vhodná zejména pro:

- porézní a savé minerální povrchy,
- beton, omítky, pískovec, opuku,
- architektonicky nebo esteticky citlivé části stanic.

Výhody

- vysoká šetrnost k podkladovému materiálu,
- minimální změna vzhledu povrchu,
- vhodné pro dlouhodobou ochranu citlivých materiálů.

Omezení

nutnost opakované aplikace po odstranění graffiti,

- vyšší provozní náročnost oproti permanentním systémům.

Orientační čas aplikace

cca 20–40 min/m² (bez technologické přestávky).

11 hydrofobní / oleofobní impregnace

Charakteristika metody

Hydrofobní a oleofobní impregnace snižují nasákavost povrchů a omezují pronikání vody, olejových a barevných složek do materiálu. Povrch je chráněn bez výrazné změny jeho vzhledu, struktury nebo lesku.

Vhodnost použití

Metoda je vhodná zejména pro:

- betonové a minerální povrchy,
- kámen a keramické obklady,
- omítky a cementové materiály.

Výhody

- zachování původního vzhledu povrchu,
- snížení rizika trvalého znečištění,
- usnadnění následného čištění graffiti.

Omezení

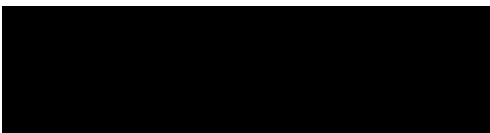
- nejedná se o plnohodnotnou ochranu proti všem typům graffiti,
- metoda je vhodná zejména jako preventivní nebo doplňková ochrana.

Orientační čas aplikace

cca **15–30 min/m²**.

V Brně

V-TRADE, s.r.o.

Ing. Marcel Vítek, prokurista